

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชื่อผู้ศึกษา	นางสายใจ แก้วอ่อน
สถานศึกษา	โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจริก สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 101 โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจริก สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27-0.67 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.60 และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test) แบบ dependent

ผลการศึกษาพบว่า

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.83/82.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.62)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง รายงานผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยต้องขอขอบคุณในความกรุณาของผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้สละเวลาเพื่อให้ความรู้ คำแนะนำ ดิชม และกล่อมเกลารายงานผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากมุมมองอันเป็นประโยชน์ของแต่ละท่าน รวมทั้งได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย ผศ. ดร. เกศริน มนูญผล กศ.ค.การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ดร.เบญจพร ชนะกุล ปร.ค. การประเมินการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผศ. ดร.สมพร เรืองอ่อน ปร.ค. เทคโนโลยีสารสนเทศคุณภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผศ. ดร. วิจิต สุขทร ปร.ค. เทคโนโลยีสารสนเทศคุณภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ ผศ. ดร.หัสชัย สิทธิรักษ์ Ph.D. Science Education คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจริก เทศบาลนครนครศรีธรรมราชทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ติดต่อประสานงาน ให้ความร่วมมือในการศึกษาทุกขั้นตอน สนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษา จนกระทั่งงานสำเร็จได้ด้วยดีอย่างเต็มภาคภูมิ

สายใจ แก้วอ่อน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
สมมติฐานของการศึกษา.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
วิสัยทัศน์.....	12
หลักการ.....	12
จุดมุ่งหมาย.....	12
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	13
คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	14
มาตรฐานการเรียนรู้.....	14
ตัวชี้วัด.....	15
สาระการเรียนรู้.....	16
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.....	17
ทำไมต้องเรียนวิทยาศาสตร์.....	17
เรียนรู้อะไรในวิทยาศาสตร์.....	17
คุณภาพผู้เรียน.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	20
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	22
ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	22
คุณลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	23
ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	23
แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	30
ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	33
ข้อจำกัดของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	35
การออกแบบและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	37
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
ลักษณะทั่วไปของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	57
คุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	59
ความพึงพอใจ.....	65
ความหมายของความพึงพอใจ.....	65
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	66
การวัดความพึงพอใจ.....	70
ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ.....	71
องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	77
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา.....	77
แบบแผนการทดลอง.....	77
เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	78
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	79
วิธีดำเนินการทดลอง.....	93
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
บทที่ 5 การอภิปรายผลการศึกษา	
สรุปผลการศึกษา.....	107
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก	
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา.....	122
ข การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	124
ค การหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ ของเรา วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	127
ง การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง บรรยากาศและลม ฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	140

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
จ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	171
ฉ การหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	183
ช การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1.....	189
ซ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและ ลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	193
ฌ การหาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ มัลติมีเดีย เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	197
ญ ภาพประกอบการศึกษา.....	200
ฎ คู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย.....	203
ฏ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	225
ประวัติผู้ศึกษา.....	239

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจริก ปีการศึกษา 2555-2556.....	2
2	แบบแผนการทดลองตามแบบแผน One-Group Pretest-Posttest Design.....	77
3	ขั้นตอนการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย.....	80
4	สรุปหน่วยการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้.....	81
5	การจัดคาบเวลาในการทดลอง.....	94
6	ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและ ลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	103
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย.....	104
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	105
9	ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องบรรยากาศและลม ฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	125
10	ค่าคะแนนดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมัลติมีเดีย.....	126
11	ผลการประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยมัลติมีเดีย เรื่องบรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	130
12	คะแนนระหว่างเรียนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนแบบมัลติมีเดียและคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก การทดลองแบบเดี่ยว.....	133
13	คะแนนระหว่างเรียนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนแบบมัลติมีเดียและคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก การทดลองแบบกลุ่ม.....	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	137
15	141
16	161
17	164
18	166
19	168
20	185
21	186
22	190

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	194
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1.....	
24	196
ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง บรรยากาศและลมฟ้าอากาศ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	6
2 สารการเรียนรู้.....	16
3 โครงสร้างของบทเรียนเพื่อการสอน.....	27
4 โครงสร้างของบทเรียนประเภทการฝึกหัด.....	28
5 รูปแบบการนำเสนอบทเรียนแบบลำดับขั้น (Linear Program).....	29
6 รูปแบบการนำเสนอบทเรียนแบบหลายทางเลือก (Branch Program).....	29
7 ความพึงพอใจนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ.....	68
8 ผังลำดับขั้นตอนการทำงานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Flow Chart)	84